23/08/2012 ה׳ אלול תשע״ב

ארגז כלים ICT, מסמך מס׳ 33 - השימוש במאגר האוספים המקוונים של הספרייה הלאומית

הקדמה

<u>הספרייה הלאומית</u> השוכנת בירושלים היא אוצר של עשייה אינטלקטואלית, יצירה תרבותית של העם היהודי לדורותיו והחברה הישראלית על רבדיה. כמו כן משמשת מרכז תרבותי לאומי עבור קהל החוקרים בישראל ובעולם. הספרייה הלאומית משתמשת ככל יכולתה בטכנולוגיות המידע וברשת האינטרנט על מנת לאפשר גישה למידע הרב שבה מכל קצוות תבל. באתר תמצאו את אוסף הפרסומים הגדול והמקיף ביותר בישראל הנגיש לציבור הרחב, ללא תשלום. האוסף כולל מעל חמישה מיליון כרכי ספרים, עיתונים, כתבי עת, ארכיונים אישיים, כתבי יד, מפות, תצלומים והקלטות. אתר הספרייה עובר <u>התחדשות</u> כאשר מטרתו להתפתח לספרייה של המאה ה-21 האוספת ובונה בהתמדה אוספים דיגיטליים לצד אוספים פיזיים.

תוכן עניינים לשימוש מקוון באוספים של הספרייה

הספרייה הלאומית כוללת בתוכה אוספים בתחומים/נושאים שונים. כתבנו עבורכם הדרכה לארבעת האוספים הראשונים, כאשר ליתר האוספים (מהחמישי ואילך) תמצאו קישור ישירות לאוסף הספרייה.

אוסף עיתונות יהודית היסטורית .1

- .2 אוסף המוסיקה וארכיון הצליל
- .3 אוסף התצלומים של זאב אלכסנדרוביצי
- 4. אוסף המפות (מפות ירושלים, מפות ארץ הקודש, מפות ערים היסטוריות)
 - .5 אתר האבות המייסדים של הציונות חזון ומעשה

.1 אוסף עיתונות יהודית היסטורית

אתר ״עיתונות יהודית היסטורית״ מביא את **מהפכת המחשוב לתחום זה** ומציע את האפשרות לבצע **חיפוש מלא בכל המלל שפורסם בעיתון מסוים לאורך כל שנותיו**, בהסתמך על תוכנת "Active Paper" של חברת ״אוליב-תוכנה״.

בדפי האתר של <u>אוסף עיתונות יהודית היסטורית</u> תמצאו תמונה של עיתונות יהודית היסטורית, הקליקו עליה כדי

להגיע למאגר העיתונים היהודיים אשר התפרסמו בעבר בשפות, במדינות ובתקופות שונות: הגרסאות האלקטרוניות של העיתונים מאפשרות צפייה במראם המקורי וחיפוש בכל המלל שפורסם בעיתון לאורך שנות הופעתו.

9720740 9720740	8-118	-	And Address	- Britson 1 - 1000		_
We have news available of a			0			*****
			100000 000 000 000 000	Takin berte	1.100	5
Parantee Para	1000 1000	2214	20.000	100	10.740	11.0041
da artiklanis teatle	100-111		28%	IN1221111	16774	10-2940
Fight of Small	1011-1040	0.0014	1010			
Chang Barble	****		Contraction of the local division of the loc	second pro-	4.145	10.1686
1444	1918-1615	A1180	11000 (10.2000)	21/20		
#10.00x	1917-1894	110	PRIMARY AND TRANSPORT	and an other	1.428	010000
to card	1815-1418		87.000	and an		
1.10	10.1.1910	11.00	12.4.5m/b	101		
1000	1004-1418	712	"rostbut 's	Inf antipert point		
14 Sherry	1015-1922	2014	174		438	11.2144
the mattern party	100-10-2		174	pro-		
ter.	thel-141.0		071	geomet.per-ril		
100	1003-1414	2136	27%801.1%11	any payse-ril		
Typediam	1923-1434		11/10/1	. evint		
	1002-1151	110	1000.00			
1000	100-164	(mar)	Diversion of the second	pla person priori		
angener	1016-1004	4100	Admillipt for	contact price.		
(Marian)	1903-1011	1110	Provident for			
3180	-1164	19130	200	100		
	uses vMa	77181	Bridgis (1964	100		
1993 1999	187-1879	Arca:	Tel crete	107-30530-1-00530		
8 1000 W	1902 1911	(1)(1)	200	972 (8428) (811)	2.000	a.2011
				499		

ניתן להגיע לאותו אתר (עיתונות יהודית היסטורית) גם בלחיצה בתפריט התחתון של אתר הספרייה הלאומית (מוקף <mark>באליפסה כחולה</mark>).

קטלוג הספרייה מאגר המו"לים	מאגר הספרים הסרוקים	חגי ישראל	ארכיון הצליל הלאומי
מאגר המו"לים			
	כעיתונות יהודית היסטורית	אוצרות גנוזים	רשימות השמעה
רמב"י	מפתח חיפה – IHP	ספרד בספרייה	סשה ארגוב
ביבליוגרפיה של הספר	קטלוג מאוחד לכתבי עת (כתרי דמשק	הזמינו פריט
העברי	(ULS		
		שאלו אותנו	בקרו בספרייה
כתבי עת ומאגרי מידע			
		חפשו פריט	השתתפו באירוע
	ביבליוגרפיה של הספר העברי כתבי עת ומאגרי מידע	ביבליוגרפיה של הספר קטלוג מאוחד לכתבי עת (העברי ULS כתבי עת ומאגרי מידע	ביבליוגרפיה של הספר קטלוג מאוחד לכתבי עת (כתרי דמשק העברי ULS) כתבי עת ומאגרי מידע חפשו פריט

באתר תוכלו למצוא לנוחותכם, חיפוש לפי חתכים : לפי שפה, לפי מקום, לפי תקופה ולכל העיתונים.

חיפוש לפי חתכים:

<u>לפי שפה | לפי מקום | לפי תקופה | לכל העיתונים </u>

מדורים ותתי-מדורים:

מדור עיתונות הישוב ומדינת ישראל

המדור לעיתונות יהודית בארצות ערב

מדור העיתונות העברית במאה ה-19

שליחת דואייל (אי-מייל) עם כתבה:

אם ברצונכם לשלוח כתבה לתלמידים או למורה, כל שעליכם לעשות בחלון זה, הוא ללחוץ על כתבה (מוקף מעלה בעיגול כחול) > ללחוץ על מעטפת הדואייל (מוקף להלן בעיגול ירוק) בחלונית שתיפתח לכם > למלא את הפרטים של כתובת המוען והנמען (דואר אלקטרוני) ולשלוח. הנמען יקבל את הדואייל עם כתובת הכתבה, הוא יוכל לשמור אותה כדף HTML על ידי File>Save As, (שימו לב (!) שאופציה זו לא תאפשר לכם להעביר את הכתבה הלאה כי הנתיב יקבל את כתובת המחשב שלכם, ולכן תצוגת הדף תגיע משובשת).

לשמירת הכתבה כתמונה (PNG ,JPG), מאחר שהסריקה סורקת מקטע, ניתן לשמור רק כך את מקטעי הכתבות, ולא את דף העיתון כולו. על כן אחת האופציות הטובות היא הדפסה וסריקה לתמונה.

יא Windows - חלון כתבה 🏈	s Internet Explorer					
	תוצאות 🕻		1	נצוגה	n •	כתבה
P P P i -mail - Windows	internet Explorer	~~		יה	ינה	
דית היסטורית אור ביסול	לפריט זה תבה מאתר עיתונות יהו א	יל יכלול קישור : המייל שלך: [: הנמענ/ת: הודעה:	האי-מ שמך: כתובח כתובח תוכן ה	רמוגל ורשות זוגית ז ית היא לבלת בעיקר	זוני פו אם לר הפורכ ז הכלל ידועים ידועים ידועים	עו דשה : מושבה מושבה התשובר יפורמונל פורמונל

באותו עמוד תמצאו את הסרגל הבא הנותן הסברים לשימוש בדפים - באיזו גרסת דפדפן מומלץ לגלוש ובאיזו רזולוציה.

.2 אוסף המוסיקה וארכיון הצליל

מחלקת המוסיקה היא חלק מהספרייה הלאומית ופועלת באותה מסגרת ארגונית ומבנית. המחלקה אוספת, מתעדת, משמרת ומציעה לציבור כל חומר הקשור למוסיקה הארץ-ישראלית, הישראלית והיהודית. בין החומרים שהמחלקה אוספת נמצאים דפוסים (ספרים, תווים וכדומה), הקלטות וידאו ואודיו (תקליטים, תקליטורים, קלטות, ועוד) וחומרי ארכיון (טיוטות של יצירות, רשימות מחקר, מכתבים, תמונות, תעודות, מודעות, תכניות, קטעי עיתונים, הקלטות פרטיות ועוד). למעשה במחלקת המוסיקה ניתן למצוא חומר כתוב לצד החומרים המוסיקליים. ארכיון זה הוא הגדול בעולם בתחום הההקלטות האתנוגרפיות והמסחריות של מוסיקה ישראלית ויהודית, וכולל גם מוסיקה שאינה יהודית.

חיפוש ושימוש בחומרי המוסיקה

במטרה לעזור לגולשים באתר להיחשף למלוא מגוון החומרים המוסיקליים שקיימים בארכיון הצליל, הוכנו **שתי אפשרויות האזנה**: הראשונה - <u>רשימות ההשמעה</u> המצויות בדף הבית של האתר ומאפשרות למבקרים בו להאזין לרצף של קטעים מוסיקליים מסוגים שונים תוך כדי המשך שיטוט באתר, והשנייה - <u>הלקטים</u>, אשר מבחר מהם מצוי גם הוא בדף הבית, והמיועדים לאלה שרוצים להעמיק אל תוך החומר המוסיקלי וללמוד מעט על המסורות או על הביצועים השונים.

חיפוש בסיסי

אם ברצונכם לחפש שיר מסוים או יצירה כלשהי, תוכלו לחפש בחיפוש הבסיסי בדף הראשי של

<u>אוסף המוסיקה</u>.

עוד בספרייה הלאומית	FAQ	צור קשר	אירועים	בטעם דיגיטלי	הקלטות ומאמרים	ארכיונים	על אודות	דף הבית
שאלו אותנו	<u>כניסה לקטלוג</u>	חיפוש					ירושלים של זהב	חיפוש:

. הקלידו את שם השיר/המזמור שאתם מחפשים, לדוגמה: ירושלים של זהב, לחצו על חיפוש

תקבלו את <u>התוצאות הבאות</u> :

ַרַנַּרַיַה הַלאומית > מוסיקה > תוצאות חיפוש
תוצאות חיפוש
4 2 2 1 10-1 מתוך כל 77 תוצאות מיון לפי: רלווגטיות 10-1
 <u>ירושלים של הב [ביצוי מוקלט]</u> נושא: ירושלים, שירים, שרים, עברית, שיר ישראלי, 1970-1961;
2. ירושלים של זהב [ביצוע מוקלט]
 ירושלים של זהב [ביצוע מוקלט] נושא: שירים, עברית, שיר ישראלי;
4. <u>ירושלים של זהב [ביצוע מוקלט]</u> נושא: שירים, עברית, שיר ישראלי, 1970-1961;ירושלים, שירים;
 <u>ירושלים של זהב [ביצוע מוקלט]</u> נושא: שירים, עברית, שיר ישראלי, 1970-1971;ירושלים, שירים;
 <u>ירושלים של זהב [ביצוע מוקלט]</u> נושא: שירים, עברית, שיר ישראלי;
 ירושלים של זהב [ביצוע מוקלט]
 ירושלים של זהב [ביצוע מוקלט]

קיבלנו 57 תוצאות (מוקף למעלה בעיגול ירוק). כדי לעבור על כולן יש לדפדף בין הדפים.

לצד כל שיר אשר ניתן לשמיעה, תמצאו תמונת אוזניות, לחצו על תמונת האוזניות לשמיעת השיר. ייפתח לפניכם <u>החלון הבא</u>. שימו לב שמתחת לשורת הכותרת של האקספלורר ישנה הכתובת הישירה לשיר. תוכלו להעתיקה על ידי לחיצה על לחצן ימני בעכבר > *העתק* או Ctrl c, ולשלוח למי שתרצו.

אפשרות נוספת לחיפוש כללי יותר היא דרך הכניסה לקטלוג (מוקף באדום).

בחרו את הנושא לפי בחירת מסורת (אשכנזים, איטלקים, עירקים וכדומה), ולאחר מכן באפשרויות החיפוש אם יש לכם שם מחבר, או מילים בשיר שיכולים לעזור בחיפוש השיר במאגר הספרייה.

אוסף התצלומים של זאב אלכסנדרוביץ׳ (1992-1905) מתעד בעיקר את ארץ ישראל בראשית שנות ה-30 של המאה הקודמת. בתקופה זו ביקר אלכסנדרוביץ׳ בארץ שלוש פעמים בטרם עזב את קרקוב, השתקע בת׳יא והקים בה משפחה.

כדי לא ללכת לאיבוד במאגר העצום של הספרייה הלאומית, תוכלו ללחוץ על <u>לפתיחה בחלון חדש,</u> רק כדי להגיע לאוספים של תצלומי אלכסנדרוביץ׳. תוכלו למצוא בחלון החדש מיון תצלומים לפי ארצות.

*****		תאלומים	
	וזמת בתקופה זו ביקר	אוסף התעלומים של זאב אלכסנדרוביץ' אוסף התעלומים של זאב אלכסנדרוביץ' (1992-1905) מתעד בעיקר את ארץ ישראל בראשית שנות ב-50 של המאה הי אלכסנדרוביץ' בארץ שלוש פעמים בטרם עזב את קרקוב, השתקע בתל אביב והקים בה משפחה.	
		לפוזיהה בולק הדש"א אופני הספריה ריפוש תוצאות ריפושים קודמים המדף שלי)
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		
		(?) אשפטרה (?) ינה אשטלה (140)	
	ית , פתת תצווה , פתח תצווה(?) , צפת , ברית חיים , בעננה , מל	ו <u>עציה , מהאעיר</u> <u>ארץ ישראל (5</u> 043) אוור , ביתודע , ביתולתם , בניברק , חדרה , חולון , חיפה , שבריה , יפן , יבושלים , יברחן , נרכור , ללא עיר , מכוה ישראל , עת א <u>ביר , מול זי , מל יופה</u>	
		ארצות הברית (37) ללא עיב	
		יםן (76) אתונה : ללא ציר	
		(37) <u>العنان</u> <u>בעלבב</u>	
		(323) איז איז (323) למגעיב	
		מצרים (382) בזה , ללא עיר , פווש סעיד , בהיב	

אפשרות נוספת לחיפוש, היא מבחירת *חיפוש*. רשמו מילה או ביטוי, בחרו את אוסף התצלומים וחפשו.

אוסי	אוספי הספרייה חיפוי	חיפוש תוצאות	חיפושים קודמים	המדף שלי	
	_				
חיפ	חיפוש מתק	מתקדם			
202	בסיבת אוספי מצלומים	×			60
מילו	מילה או ביטוי: ראש פינה	ינה		מכיל 🔾 מדוייק 🔾 מתחיל ב	
NIO	DIDOU				
ers	The Newton Papers	149) אוסף כתבי ניוטון - T	(1	אוסף הפורטרטים של אברהם שבדרון (292)	אוסף הקרטוגרפיה (1395)
pers	Papers 2 , Newton Papers	apers 1 , Newton Paper	Newton Pa	<u>שמות משפחה באות ג' , שמות משפחה באות ה' , שמות</u>	ירושלים , ארץ הקודש
3	<u>3</u>			<u>משפחה באות ו'</u>	
אוסר	אוסף התצלומים של זאב אלכי	<u>ב אלכסנדרוביץ</u> (6448)		(18) <u>Arc 4º אוסף יוסף טרומפלדור 1644</u>	אירועים בספרייה הלאומית (21)
<u>אוסנ</u>	<u>אוסטריה</u> , <u>איטליה</u> , <u>ארץ ישר</u>	<u>יץ ישראל</u>			<u>תערוכות</u> , <u>קונצרטים</u> , <u>הרצאות</u>
ארכי	ארכיון הצליל הלאומי (9002)	(900		ארכיון מועצת העתונות (107)	(654) <u>כתבי יד</u>
(CD)	, <u>הקלטות קול ישראל (MCD)</u>	ראל , (K) תקליטי קול ישר:	<u>(NSA)</u> , אל	<u>לפי גופים</u> , <u>לפי שנים</u>	<u>עברית</u> , <u>ערבית</u> , <u>יידיש</u>
<u>לקט</u>	<u>לקט ארכיון הצליל</u>				
		נצעונוים ל	JURIJE	מאגר הספרים הסרוקים (797)	<u>פשקווילים</u> (9691)
אוזבי	אוזבקיסטאן , אוזבקיסטן , אונ	<u>אוסטריה</u> , <u>ו</u>			אגד - מהדרין , אגודת ישראל
h =				· -	
ר <mark>ת</mark> תצוג	תצוגה טבלאית תצוגה מ	גה מלאה			Ranking :Sort by
תוך 8 כריע	כריש נורריה-ראש פינה (תמו	ໂລນກາໄລ		שיירת המורים בכריש נובריה-באש פיר	1 ה [תמונה]
אלכו	אלכסנדרוביץ, זאב,			אלכסנדרוביץ, זאב,	
ארץ	ארץ ישראל			ארץ ישראל	
	🗈 🛲 🛒 🔳				
Q	Q			Q	
<u>כביו</u> אלנו	<u>כביש טבריה-ראש פינה [תמו</u> אלימידרוריא זאר	[תמונה]		<u>נביש טבריה-ראש פינה [תמונה]</u> אלנסנדרוריע זאר	
ארץ	ארץ ישראל			ארץ ישראל	
P P	🖻 🛲 🔟 🖻				
0					

.4 אוסף המפות

באוסף המפות ניתן למצוא מפות מודרניות של ישראל ושל מדינות האזור ומפות בנות זמננו היוצאות לאור בישראל ונמסרות לספרייה על פי חוק עותקי חובה. כמו כן, כולל האוסף קרטוגרפיה עתיקה כולל מפות עתיקות החל מן המאה ה-15, אטלסים עתיקים, ספרי מסעות בארץ ישראל ובעולם כולו, מדריכים, ספרים פרי עבודתם של חוקרי ארץ ישראל מן המאה ה-19, ספרי גיאוגרפיה היסטורית, מילונים תנייכיים וכרכי תנייך וברית חדשה שבהם כלולות מפות.

ליבת אוסף לאור כוללת כ-1,500 מפות עתיקות של ירושלים ושל ארץ ישראל. בנוסף, יש באוסף <u>מפות</u> <u>עתיקות של שאר העולם</u> ומפות מודרניות של מדינת ישראל ושל ערים בתוכה (לפני הקמתה ואחריה). האוסף כולל מפות בשפות אירופיות, בעברית, ביידיש ובערבית.

ניתן להגיע למפות דרך לחיצה על אוספים וארכיונים:

org.il/sites/NLI/Hebrew/collections/Pages/default.aspx 🙋 🔻 🌍	http://web. nli	Live Search 🗔 🗙 📌
ץ עריכה תצוגה מועדפים כלים עזרה	🙃 Listen to multic 🙃 – Earchack 🔃 🌆 🗼	Vaultuba III Amazan B
אועדפים 🚽 🙆 🖉 מערכת שליטה 🖉 אתר המינהל- עריכה		Hinton 🛃 Hinton 🕑
istoric Cities: Maps & Docu 🏈 🗴 אוספים וארכיונים 🖉 🔹	אדות מפות ארץ הקודש 🕂H	🖶 🗆 - 🔊 - 🟠
מה בספרייה אוספים וארכיונים	קטלוגים ומאגרים הספרייה הדיגיטלית	תערוכות
للكتبة الوطنية الاسرائيلية THE NATIONAL LIBRARY OF ISRAEL		₽
ראל יהדות אסלאם ומזרח תיכון מדעי הרוו	ח הכלליים ארכיונים כתבי יד את	ם אישיים

במסך שאליו נגיע נלחץ על אוסף המפות.

ה	ן לקטלוג הספריי 🗊 🕢 💽 🕞 שאלו אותנו	צית إثبلية T H I LIBR	ברייה הלאו 4 الوطنية الاسر 8 NATION 8 ARY OF ISR	الکت الکت AEL	
	מדעי הרוח הכלליים ארכיונים כתבי יד אתרים אישיים	ח תיכון	אסלאם ומזר	יהדות	ישראל
			אוסף ישראל <	נים > ישראל	אוספים וארכיונ
	ף ישראל	אוס	«	ישראליים	ספרים
				יים <mark>ירים</mark>	ספרים ישראי
	פרייה הלאומית משמשת ה־זיכרון הלאומי" של מדינת ישראל עישראל אוסף ישראל מושתת על חוק עותקי חורה הקורע כי כל	הסכ וארי		חובה	א עותקי «
	ט שהודפס מעל חמישים עותקים ויצא לאור בישראל מחויב	פריו		ת ישראלית	א עיתונוו
1	עם החוק להגיע לספרייה הלאומית. האוסף הלאומי כולל בתוכו	מטי	סטורית	ת עברית הי	א עיתונוו «
הא	ומים של העם היהודי, לשונותיו, תרבותו וארצו, באות עברית או שפה אחרת. לאוסף זה ישנה עדיפות עליונה ושאיפה להיות	תחו בכל	יסטורית	ת יהודית ה	א עיתונוו «
לא ו אח	ף כוללני, משמע כל החיבורים, בכל השפות ובכל הרמות.	אוסן	ליים	מידע ישרא	אגרי «
אוד				ה ישראלית	» מוסיקו
דאג הלא	י אוסף ישראל	נושא	1	ארץ ישראל	» צילומי
ישר				המפות	אוסף ו 🛛
למי	ישראל בנוי מכמה נושאי משנה: ציונות; הסכסוך הערבי-ישראלי; נושאים חברתיים והיסטוריים; יחסים ראל לארצות אחרות; תייחת; אמנות; מיעוטים; ארכיאולוגיה; ספרות על ישראל בשפות לועזיות; ספרות	אוסף בין יש	הישראלי	האינטרנט	ארכיון «

מצד שמאל תוכלו למצוא את <u>אוסף הקרטוגרפיה הדיגיטלי</u> שבו נמצאים קרוב ל 1,500 מפות סרוקות. אוסף הקרטוגרפיה מחולק לירושלים ולארץ הקודש.

מתחת לאוסף זה תוכלו להגיע לאוסף מפות עתיקות של ארץ הקודש.

לחיצה על <u>Introduction</u> תיתן רקע כללי על המפות עם אפשרות לבחור פירוט על תקופה ספציפית (לדוגמה : התקופה הביזנטית).

תוכלו לעלעל במפות הנמצאות באתר על ידי לחיצה על <u>Maps Gallery</u> או לבחור במפות על פי שם מי שסרטט את המפה בלחיצה על <u>Maps By Persons</u>. אם תרצו למצוא מפה לפי שנה, יש ללחוץ על Maps By Date. בכל אחת מהאפשרויות שלעיל, לחיצה על Ancient Maps Of Jerusalem (בפינה השמאלית העליונה של המסך) תוביל אתכם למסך הראשי.

לחיצה על <u>מפות ארץ הקודש</u> תוביל אתכם לאוסף המרהיב של מפות עתיקות של ארץ ישראל שנסרקו לאתר זה - תוכלו למצוא בו מפות לפי אישים, תאריך או לפי מקום.

בבחירת <u>מפות ערים היסטוריות</u> (האתר באנגלית) נמצא אוסף המכיל מפות, ספרות, מסמכים, ספרים ופרסומים נוספים על העבר, ההווה והעתיד של ערים היסטוריות בעולם וקישורים לאתרים דומים ברשת האינטרנט. יש אפשרות למצוא מפות ערים היסטוריות לפי אות ראשונה של העיר (באנגלית), לפי שנה (או מאה) או לפי השם של מסרטט המפה.

טיפ: לחיצה ימנית בעכבר על כל מפה אשר פתחתם, תאפשר לכם לשמור את המפה על שולחן העבודה שלכם בלחיצה על יישמור תמונה בשםיי.